

Korthårig vorsteh

Sammanställning för 2024

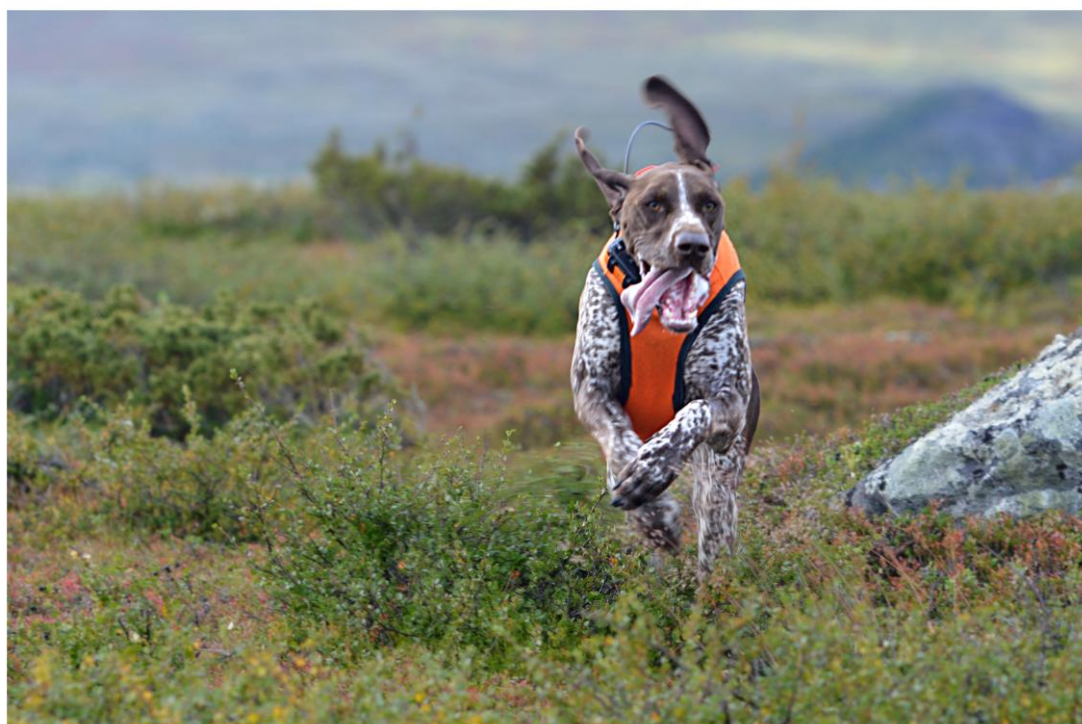

Foto: Maria Tjärnström

Susanne Westman och Maria Tjärnström

Innehåll

RAS 2025 - 2029	3
Registreringar	3
Hanhundsanvändning (föregående år inom parantes).....	4
Inavelsgrad.....	4
Hälsa	5
Hälsoenkät 2024	6
Jaktprov och egenskapsbedömning under året 2024.....	6
BPH och MH (föregående år inom parantes).....	7

RAS 2025 - 2029

I mars 2025 fastställdes den reviderade rasspecifika avelsstrategin (RAS) för korthårig vorsteh av Svenska Kennelklubben (SKK). RAS innehåller mål och handlingsplaner för kommande femårsperiod. Målen ska i möjligaste mån följas upp årligen och utfallet presenteras i samband med att den årliga grundläggande statistiken tas fram. Sammanställningar av olika former har gjorts under 2024 som en del i arbetet med att uppfylla målen i RAS. Statistik har samlats in kring födda valpkullar samt avlidna hundar, en hälsoenkät har genomförts, statistik kring olika typer av prov, jaktliga egenskaper, mentalitet och exteriör har samlats in.

Möten har hållits med domarkommittén samt exteriörkommittén inom Svenska Vorstehklubben (SVK) för att samtliga kommittéer ska kunna samarbeta kring de mål som finns i RAS för korthårig vorsteh. Under året har två webinarier genomförts. Det ena rörande Epilepsi i samarbete med Norska Vorstehklubben (NVK) och ett för hanhundsägare och uppfödare där de olika målen i RAS har lyfts och diskuterats i grupp.

Registreringar

Samtliga parningar som kommit in till avelsrådet under 2024 uppfyllde SVK:s avelsmål. Antalet registrerade valpar 2024 ligger fortfarande förhållandevis lågt jämfört med kullarna 2020–2022. Medelstorleken på kullarna varit stabil genom åren utan några större variationer.

För att få bättre kunskap om reproduktion och hälsa på valpkullar skapades en enkät i slutet av 2023, med målgruppen uppfödare som registrerat en valpkull under det gångna året. Tanken var och är att enkäten genomförs årligen och att underlaget bidrar till kommande revidering av RAS. Enkäten ligger på hemsidan.

Foto: Maria Tjärnström

Tabell VII: Antal registreringar avseende hundar av rasen Korthårig vorsteh.

Antalet registrerade hundar baseras på registreringsår, inte födelseår. Antal hundar som registreras per år och antal hundar som föds per år kan därför inte jämföras.

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal svenskfödda kullar	40	38	34	21	24
Antal svenskfödda valpar	293	223	248	156	180
Antal valpar/kull	7,4	5,9	7,3	7,5	7,3
Registrerade tikar (varav importer)	156 (11)	127 (12)	146 (12)	82(11)	90 (7)
Registrerade hanar (varav importer)	158(15)	115 (9)	138 (10)	78(8)	91 (9)

Källa SKK avelsdata, statistik registrering 2025-01-20

Antalet importerade hundar är något mindre än tidigare år. Import av hundar kan vara värdefullt då det bidrar till den genetiska variationen genom att nya linjer kommer till landet, förutsatt att de är lämpade för avel och används i avelsarbetet.

Hanhundsanvändning (föregående år inom parantes)

Till de 22 (21) kullarna under år 2024 användes 18 (19) olika hanhundar. Av dem användes 11 (12) svenskfödda hanar, 1(1) danskfödd, 1(0) franskfödd, 1 (1) finskfödd och 3 (3) tyskfödda.

För att inte riskera att minska den genetiska avelsbasen rekommenderar SKK att en enskild hanhund inte bör vara far till fler än ca 5 % av de valpar som registreras under en 5-årsperiod (en generation). I nuläget innebär det för vår ras att en hanhund inte bör komma upp i fler än ca 50 valpar totalt i Sverige. I nuläget finns det ingen levande hund som är far till fler än 50 valpar.

En rekommendation är att varje hanhundsägare gör en utvärdering av sin avkomma senast efter tre kullar innan eventuell fortsatt användning. Detta för att förhindra eventuellt oönskat utfall innan spridningen bli för stor.

Inavelsgrad

För Korthårig Vorsteh är rasens genomsnittliga inavelsgrad 0,3 % beräknad över 5 generationer. Det innebär att man ligger under 1 % vilket följer målsättningen. Under perioden 2020–2024 hamnar den i snitt på 0,4 % vilket ligger på samma nivå som tidigare och fortfarande väl inom toleransen.

Årtal	2020	2021	2022	2023	2024
Inavelsgrad	0,4%	0,3%	0,5%	0,3%	0,5%

Källa Skk avelsdata 2025-02-28

Den maximala inavelsökningen hos en ras bör helst inte överstiga 2,5 %. Därför anses 1 % representera en tillräckligt låg inavelsökning för att inte äventyra den genetiska hälsan på lång sikt och med mycket liten risk för tillkommande genetiska skador.

Hälsa

Korthårig vorsteh uppvisar en jämn kurva vad gäller antal röntgade hundar fram till 2023 där trenden dippar, men det kan vara så enkelt att senare födda 2023 kommer att röntgas under 2025. Resultaten ser förhållandevis fortsatt bra ut men andelen som röntgas bör förbättras. För att behålla trenden friska individer i vårt avelsarbete behöver vi fortsätta uppmuntra valpköpare till att röntga.

ED förekommer hos ett begränsat antal individer. Tanken är att även fortsättningsvis uppmuntra till att även röntga armbågar i samband med HD-röntgen. Rekommendation för detta är inskrivet i RAS

Tabell IX: Resultat avseende höftledsröntgen för svenskfödda Korthårig vorsteh.

	2020	2021	2022	2023	
HD grad A	96	79	102	38	
HD grad B	27	26	18	6	
HD grad C	9	4	3	3	
HD grad D	1	1	0	0	
HD grad E	0	0	0	0	
Totalt antal undersökta	133	110	123	47	
Andel HD grad C-E (%)	7,5%	4,5%	2,4%	6,4%	
Snittålder för undersökning (månader)	19	20	18	17	
Antal födda	293	223	248	156	
Andel röntgade av födda (%)	45%	49%	50%	30%	

Källa SKK Avelsdata Hälsa 2025-03-07

Foto: Maria Tjärnström

Hälsoenkät 2024

I slutet av året ombads samtliga korthårsägare via SVK:s hemsida och via sociala medier att fylla i en hälsoenkät. Totalt inkom 215 svar. Baserat på svaren från hälsoenkäten är korthårig vorsteh en frisk ras. Det förekommer mycket lite sjukdomar och defekter och vanligen om enstaka individer som är drabbade av de olika åkommorna. Hälsoenkäten finns att läsa i sin helhet på SVK:s hemsida för Korthårig Vorsteh men även som en kort sammanställning och analys under Nyheter på samma sida.

Jaktprov och egenskapsbedömning under året 2024

Under året 2024 genomfördes 666 starter på jaktprov med fördelningen 25% i skog, 31 % på fjäll och 44 % på fält. Medelvärde på egenskapspoängen för *fart* och *vidd* hamnade på 3,7 respektive 3,6 vilket är en fortsättning på en svagt nedåtgående trend sen 2021. *Reviering* ligger i princip kvar på en oförändrad nivå medan *följsamhet* hamnade på 3,7 vilket istället ökar en aning.

Gällande eftersöksproven genomfördes 490 starter där UKL stod för 68 av dem, ÖKL för 284 och EKL för 137. Övervägande delen startande 394 st hamnade på värde 3–4, 19 st fick värde 5, 38 st fick 1-2 och 38 st 0. Sammantaget innebär det en liten ökning med 4 procentenheter tillbaks mot värdena 2021.

Foto: Maria Tjärnström

Tabell VIII: Egenskapsvärden för Korthårig vorsteh.

År för reg.	Fart	Vidd	Reviering	Följsamhet	Vattenpassion
2021	82%	72%	51%	73%	69%
2022	80%	69%	51%	76%	64%
2023	80%	69%	50%	74%	63%
2024	79%	67%	52%	77%	67%

I tabellen anges genomsnittsvärden för samtliga registrerade resultat för respektive egenskap och kalenderår samt frekvensen i % för det optimala värdet (4) för egenskapen

Fullbruksprov (föregående år inom parentes)

På fullbruksprov har 2 (4) korthår startat. Önskvärt är att fler deltar på denna form av prov nästa år. Den stora fördelen med fullbruksproven är att de ger en mer genomgående utvärdering av aveln för rasen. De ger möjlighet till att fler egenskaper kan utvärderas och att den mångsidiga jakthunden provas.

Viltspårprov (föregående år inom parentes)

Viltspårprov oavsett klass, har 150 (105) starter genomförts vilket är en positiv uppgång från föregående år. Av dem har 18 nått och erhållit viltspårchampionatet.

Championat jaktprov och viltspår

Under 2024 har det utdelats 51 svenska championat till svenskregistrerade korthår. 18 viltspårchampionat, 19 utställningschampionat och 14 jaktprovschampionat.

BPH och MH (föregående år inom parentes)

Totalt har 42 (50) hundar genomfört BPH, Beteende – och personlighetsbeskrivning hund. Samt 1 (1) hund har gjort MH. Samtliga prov, utom ett där föraren avbrutit, har genomförts i sin helhet och med skott. Tittar man på hur rasens medelvärde sett ut under åren 2016–2024 har rasens medelvärde legat stabilt. Med undantag från någon enstaka individ verkar rasens mentalitet vara mycket god.

BPH är ett värdefullt verktyg för vår framtida avelsbas, där vi under 2024 ser ett något minskat antal deltagande. En förklaring kan vara att det föddes ett mindre antal kullar under 2023 men att även platsbrist där testerna utförs kan ha spelat roll.

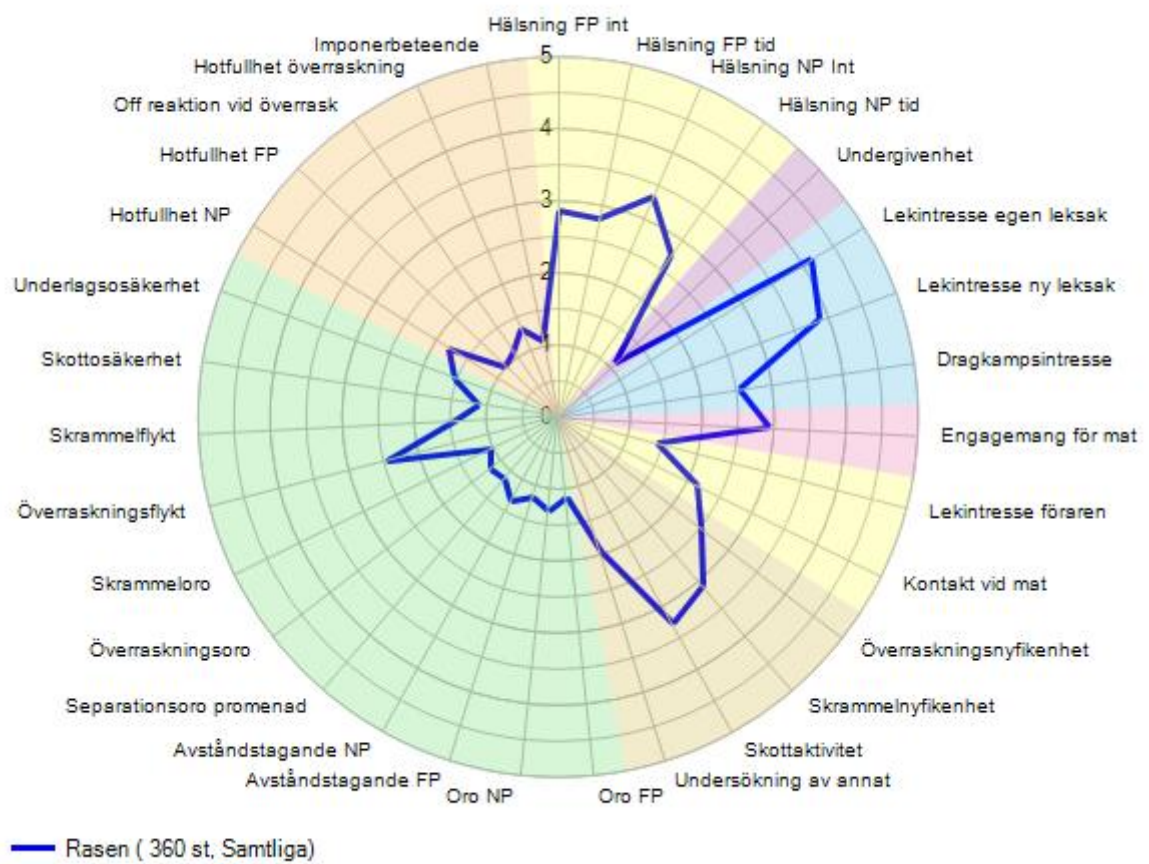

Foto: Maria Tjärnström

Sammanställning per år	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal födda	239	186	144	232	293	223	248	156	180
Antal starter BPH	40	27	19	46	63	37	38	16	
varav genomförda BPH	39	26	19	46	62	37	37	16	
varav - hanar	18	15	9	20	33	17	18	10	
varav - tikar	21	11	10	26	29	20	19	6	
Hälsning FP int	3,1	2,6	2,8	3,0	2,8	2,7	2,9	2,3	
Hälsning FP tid	3,0	2,7	3,0	2,8	2,9	2,7	2,6	2,3	
Hälsning NP Int	3,4	3,0	3,7	3,4	3,4	3,2	3,2	3,6	
Hälsning NP tid	2,7	2,6	3,1	2,6	2,8	2,6	2,7	2,9	
Unggivenhet	1,0	1,1	1,3	1,2	1,0	1,1	1,0	1,0	
Lekintresse egen leksak	4,1	4,0	4,3	4,1	4,2	4,0	4,1	4,4	
Lekintresse ny leksak	4,1	3,8	3,6	3,9	3,7	3,9	3,9	4,2	
Dragkampsintresse	2,3	2,4	2,4	2,4	2,8	2,5	2,6	3,0	
Engagemang för mat	3,1	2,9	2,8	3,0	3,0	2,9	2,8	2,7	
Lekintresse föraren	1,2	1,6	1,3	1,7	1,3	1,5	1,4	1,3	
Kontakt vid mat	2,2	1,9	2,1	2,3	2,1	2,3	1,9	2,5	
Övrraskningsnyfikenhet	2,2	2,5	2,1	2,3	2,9	2,5	2,4	2,7	
Skrammelnyfikenhet	2,8	3,0	3,1	2,8	3,2	3,2	3,1	4,1	
Skottaktivitet	3,3	3,4	3,5	3,4	3,4	3,3	2,8	3,0	
Undersökning av annat	2,0	2,0	1,8	1,9	1,7	2,3	2,1	1,9	
Oro FP	1,1	1,0	1,2	1,1	1,1	1,2	1,2	1,0	
Oro NP	1,6	1,3	1,3	1,5	1,1	1,4	1,2	1,2	
Avståndstagande FP	1,0	1,0	1,2	1,3	1,2	1,1	1,1	1,3	
Avståndstagande NP	1,3	1,3	1,2	1,6	1,1	1,5	1,4	1,5	
Separationsoro promenad	1,2	1,1	1,4	1,1	1,2	1,1	1,2	1,0	
Övrraskningsoro	1,6	1,1	1,2	1,2	1,0	1,2	1,2	1,3	
Skrammeloro	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Övrraskningsflykt	2,7	2,2	2,5	2,7	2,1	2,5	2,8	2,0	
Skrammelflykt	1,6	1,3	1,7	1,5	1,2	1,5	1,7	1,1	
Skottosäkerhet	1,2	1,0	1,2	1,1	1,1	1,0	1,2	1,1	
Underlagsosäkerhet	1,3	1,6	2,0	1,6	1,3	1,5	1,8	1,1	
Hotfullhet NP	1,9	1,8	1,6	1,8	1,6	1,7	2,1	1,6	
Hotfullhet FP	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Off reaktion vid överrask	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	
Hotfullhet överraskning	1,2	1,2	1,2	1,3	1,4	1,3	1,5	1,5	
Imponerbeteende	1,1	1,0	1,0	1,0	1,2	1,0	1,1	1,0	

Källa SKK Avelsdata 2025-02-28